

Els clubs de futbol *amateur* prefereixen jugadors autòctons a estrangers

- L'Observatori Social de la Fundació "la Caixa" explora mitjançant dos informes la relació entre el futbol i la integració de les persones immigrades en la nostra societat.
- Un experiment de camp elaborat per investigadors de la Universitat de Zuric i la Universitat de Ciència i Tecnologia de Noruega revela que el nom del jugador és un primer element de discriminació cap als immigrants en els equips d'aficionats.
- Un altre informe de la Universitat Pompeu Fabra i la Universitat de Vigo relata que les actituds cap al fenomen migratori milloren quan els jugadors estrangers contribueixen a la consecució d'èxits per al club al qual pertanyen.

Barcelona, 12 de gener de 2021. Els clubs de futbol no professionals tenen preferència per admetre jugadors autòctons abans que jugadors de procedència estrangera. És la conclusió d'un estudi publicat per l'Observatori Social de la Fundació "la Caixa". En concret, a Espanya, la preferència en benefici dels locals és de 13 punts.

L'article [«El nom de l'immigrant com a primer factor de discriminació»](#), elaborat per Carlos Gómez-González i Helmut Dietl, de la Universitat de Zuric, i Cornel Nesseler, de la Universitat de Ciència i Tecnologia de Noruega, parteix d'un experiment que consistia a fer-se passar per un jugador aficionat que sol·licitava participar en un entrenament de prova en un equip *amateur*. Així, es va enviar un missatge de correu electrònic per fer una prova a 1.410 clubs de futbol espanyols. Els jugadors tenien noms clarament identificables com a locals (Alejandro López o David García) o com a estrangers (Youssef Alami o Jack Brown).

L'experiment a Espanya va revelar que les peticions dels estrangers van rebre menys atenció que les dels autòctons. Els noms autòctons van obtenir una resposta positiva (admissió a prova o consulta addicional) en prop de la meitat

dels casos (49,29 %), i, en canvi, els estrangers la van rebre només en un terç del total (36,06 %).

Aquest [experiment](#), finançat per la Fundació Nacional de Ciències de Suïssa (SNSF, de l'anglès Swiss National Science Foundation), es va fer en primer lloc al país centreeuropeu, on ja es va detectar discriminació des del nom del jugador. Posteriorment, es va traslladar a 22 països europeus. La diferència a Espanya (13 punts percentuals) és el doble que a Suïssa, i, a més, se situa per damunt de la mitjana europea (10 punts percentuals).

Els autors consideren que el futbol és un «laboratori ideal, ja que és un bon lloc on mesurar la integració social i la discriminació». Segons Carlos Gómez, «trets racials o ètnics no poden condicionar el resultat d'un partit i no haurien de suposar una barrera en l'esport *amateur*, que, a més, no està regit per interessos econòmics. La discriminació basada en el nom afecta tant individus estrangers com immigrants nacionalitzats (i els seus descendents), ja que els priva d'una interacció social i una xarxa de contactes que posteriorment els poden facilitar l'accés a una feina o a un habitatge».

Ara, els investigadors examinen si hi ha diferències rellevants d'acceptació en funció del país de procedència. A Suïssa, els noms àrabs van rebre clarament menys respostes positives. A Espanya, els primers resultats indiquen que els noms britànics són lleugerament menys discriminats que els àrabs o els romanesos. No obstant això, els autors demanen «prudència» davant un estudi que encara s'està desenvolupant.

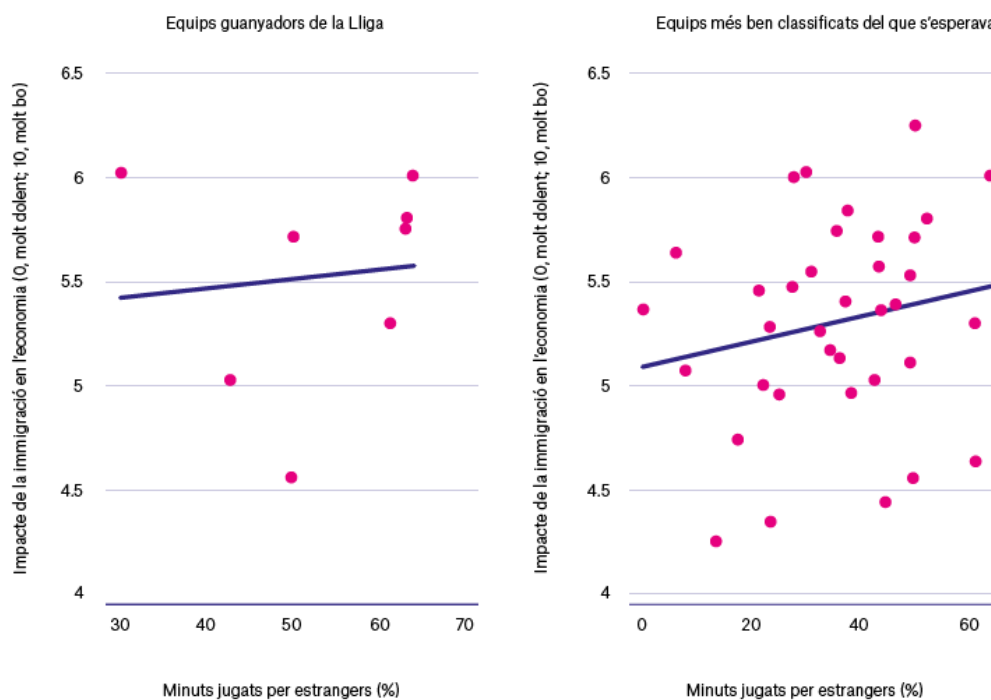
L'actitud cap a la immigració millora quan l'equip guanya

L'Observatori Social de la Fundació "la Caixa" també ha publicat l'estudi [«La presència d'estrangers en els equips de futbol i el seu impacte en les actituds respecte de la immigració»](#), que analitza de quina manera la participació de jugadors immigrants en la Lliga incideix en les opinions que els aficionats al futbol tenen sobre els immigrants.

Signat per Ignacio Lago, de la Universitat Pompeu Fabra, i Carlos Lago Peñas, de la Universitat de Vigo, l'estudi revela que les actituds cap al fenomen migratori milloren quan els jugadors estrangers contribueixen a la consecució d'èxits per al club al qual pertanyen.

Gràfic 3. Quan l'equip propi va bé i els estrangers hi tenen un paper rellevant, les actituds cap a la immigració milloren

Relació entre actituds davant la immigració (mesurades en una escala de 0 a 10) i nombre de minuts jugats per estrangers als equips que han guanyat la Lliga (esquerra) i als equips que han tingut una classificació millor de la que es podia esperar segons el seu pressupost (dreta) en les vuit temporades analitzades (des de la 2001-2002 fins a la 2015-2016).

Font: CIES Football Observatory.

Observatori Social de "la Caixa"

Els autors apunten que aquest efecte és més visible com més rellevant és el paper dels estrangers en les victòries i en el rendiment de l'equip. La valoració sobre la immigració tendia a ser més favorable com més jugadors estrangers tenia l'equip campió i com més minuts jugaven.

Segons la investigació, aquesta millora només és visible a la comunitat en la qual l'equip és referent, i no en d'altres. L'informe esmenta el cas del València CF, que va guanyar les seves dues últimes lligues les temporades 2001-2002 i 2003-2004 amb la contribució de dotze jugadors estrangers en el primer títol i nou en el segon. La percepció respecte dels immigrants va ser més positiva a la Comunitat Valenciana quan el rendiment va ser positiu que en anys posteriors.

Segons el CIS, prop del 70 % dels enquestats a Espanya diuen que són seguidors o simpatitzants d'algun club de futbol. Com expliquen en Carlos i l'Ignacio Cano, «hi ha molt poques activitats en les quals tants estrangers siguin rellevants com en el futbol i que al mateix temps concitin tanta atenció entre els ciutadans i els mitjans de comunicació. Aquest protagonisme dels immigrants (per raons laborals) i la seva gran rellevància social fan del futbol un aparador extraordinari per mostrar els beneficis de la immigració i la composició heterogènia dels grups humans».

L'estudi explica que han augmentat les migracions futbolístiques per l'absència o ampliació dels límits en el nombre de jugadors estrangers. Així, la presència de jugadors estrangers a les lligues nacionals europees ha augmentat substancialment en les últimes dècades (del 34,7 % el 2008 al 415 % el 2018). A Espanya, la mitjana de jugadors estrangers entre el 2009 i el 2018 va ser del 38,1 %, amb una tendència a l'alça.

Així mateix, s'observa una clara tendència al descens de jugadors del planter (la temporada 2018-2019, només el 17,8 % dels jugadors de la Lliga s'havien format al club en el qual jugaven vs. mitjana de la dècada, del 23 %).

Observatori Social de la Fundació "la Caixa"

L'anàlisi de l'[Observatori Social de la Fundació "la Caixa"](#) s'alimenta d'un baròmetre d'indicadors clau sobre temes d'interès social als països membres de la Unió Europea i l'OCDE, a més d'articles, entrevistes i ressenyes signats per experts.